

DISTRIBUCIJA PROSTORNIH PODATAKA U REPUBLICI HRVATSKOJ

dr. sc. Vesna Poslončec-Petrić
Geodetski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

1. Uvod

Podaci o prostoru

- proizvodi koji imaju svoje ime, standarde i vrijednost
- osnova kartografskog prikaza

Distribucija PP:

- distribucija informacija o PP (metapodataka) koje posjeduju pojedini subjekti
- distribucija informacija (metapodataka) o načinima prikupljanja, obradi, učestalosti ažuriranja PP različitih subjekata
- načine izdavanja i razmjene PP između pojedinih institucija

Hipoteze:

- 1. Subjekti NIPP-a nisu dovoljno upoznati s konceptom NIPP-a i svojom obvezom.**
- 2. Pravna procedura nije zadovoljavajuća i kao takva ne omogućuje razvoj NIPP-a.**
- 3. Modeli distribucije podataka nisu dovoljno jasni i prihvaćeni.**

Cilj istraživanja:

- 1.analizirati postojeće stanje distribucije PP u RH**
- 2.dobiti uvid u raspoloživost i mehanizme pristupa PP**
- 3.analizirati zakonsku regulativu kojom je određena distribucija PP u RH**

2. Analiza postojećeg stanja u RH

Izbor metode istraživanja

Anketni upitnik – kombinirani tip

- I. Općenito o instituciji
- II. Prostorni podaci za koje vode evidenciju
- III. Obnavljanje (ažuriranje) podataka
- IV. Topografska karta u mjerilu 1:25 000 (DTK25)
- V. Dostupnost prostornih podataka
- VI. Zainteresiranost za razmjenu prostornih podataka

Izrada anketnog upitnika

Adobe LiveCycle ES i Adobe LiveCycle Designer ES
Distribuiranje upitnika

I. OPĆENITO O VAŠOJ INSTITUCIJI

Naziv:	
Tip organizacije (državna uprava, javno poduzeće, privatna tvrtka, drugo,...):	
Adresa:	
Datum:	
Kontakt:	

1. Kratki opis djelatnosti kojom se bavite:**2. Koristite li prostorne podatke u svom radu?**

- da
 ne

Molim Vas, ukratko opišete koje prostorne podatke koristite:

III. OSUVREMENJIVANJE VLASTITIH PROSTORNIH PODATAKA

6. Koliko često osuvremenjujete (ažurirate) Vaše podatke?

- rjeđe od 5 godina
- barem svakih 5 godina
- barem jednom godišnje
- više puta godišnje
- ostalo:

7. Na koji način provodite ažuriranje vlastitih podataka?

- izmjerom na terenu
- iz podataka daljinskog opažanja
- na temelju podataka drugih institucija
- ostalo:

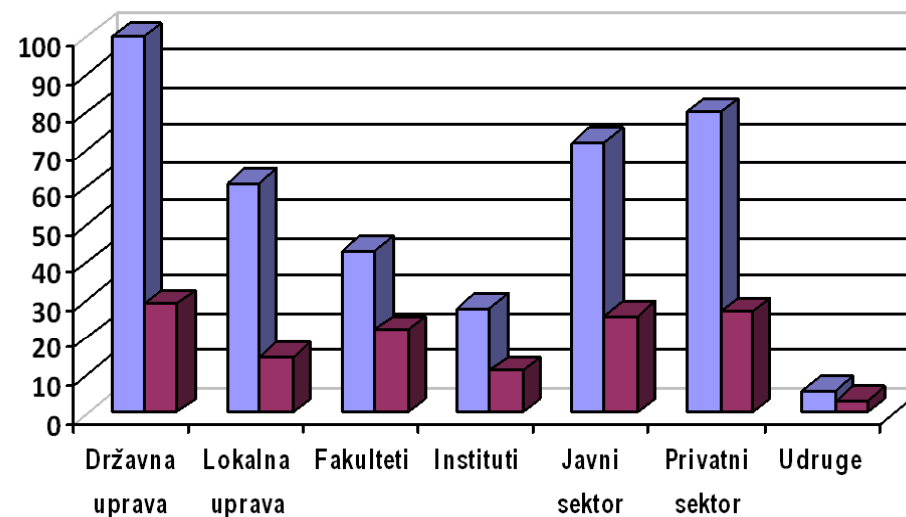
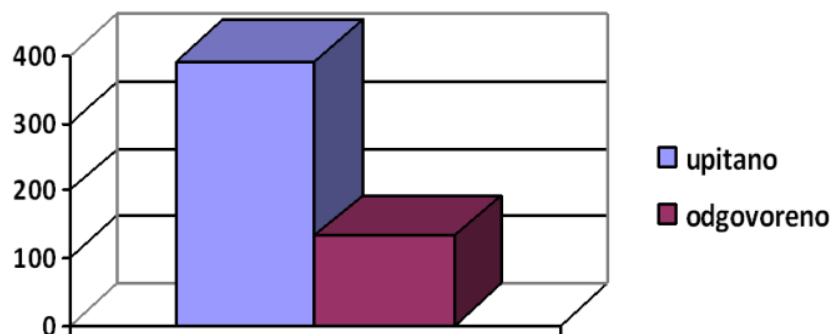
8. Ako koristite podatke drugih proizvođača, koliko ažurni oni trebaju biti?

- podatak stariji od 5 godina
- podatak star najviše 5 godina
- podatak star najviše 1 godinu
- podatak star najviše 6 mjeseci
- ostalo:

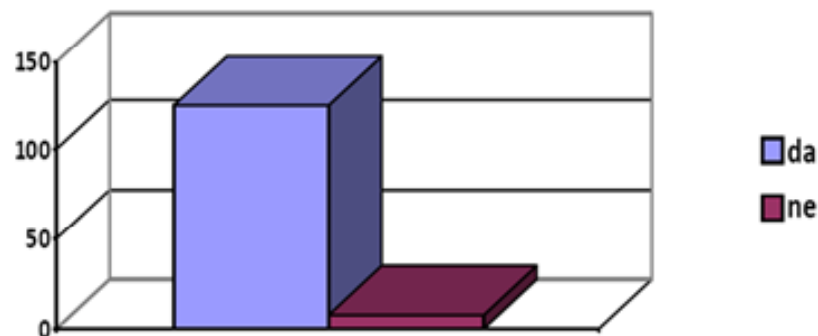
Provođenje ankete

390 osoba (RS NIPP, HKOIG, HKD, HGD, HKOIA i dr. korisnici PP)

34,10 % (133 anketirane osobe)

Koristite li PP?

Obrada podataka

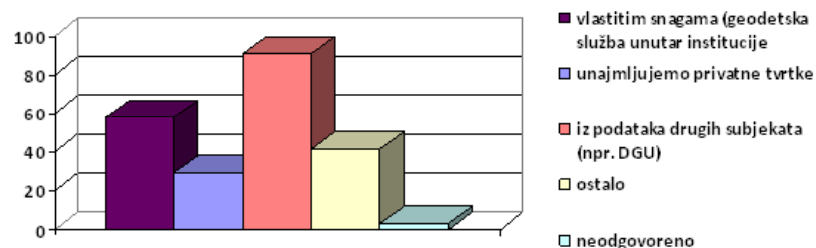
skupno i prema tipu institucije

- Državna i lokalna uprava
- Fakulteti i instituti
- Javni sektor (HAC, HEP, HŽ, NP, PP)
- Privatni sektor

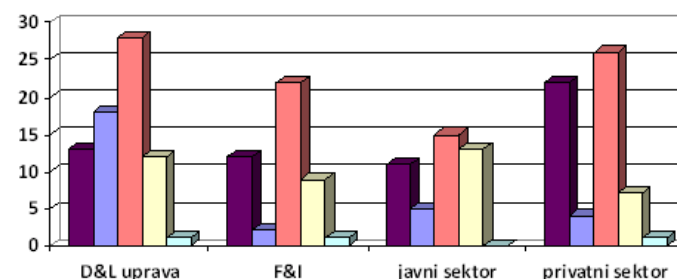
Analiza dobivenih rezultata

1. dijagram skupnih odgovora
2. dijagram odgovora prema formiranim grupama
3. dobiveni komentari pojedinih grupa ispitanika

Tablica 3. Kako pribavljate potrebne podatke o kojima vodite evidenciju?

n=125

n=125

Ostalo:

Državna i lokalna uprava:

- Od subjekata nadležnih za održavanje određenih podataka: državna, regionalna i lokalna tijela uprave za zaštitu prirode, kulturna dobra, promet, školstvo, zdravstvo, statistiku, Gospodarska komora, HEP, HŽ, HAC, INA, distributeri u vodoopskrbi, odvodnji, elektroopskrbi, plinoopskrbi...
- Vlastitim snagama uz suradnju DGU.
- Od državnih službi i nadležnih institucija (DGU, HHI, vlastitim snagama bez geodetske službe).
- Razmjenom sa saveznicima.

Fakulteti i instituti:

- Terenskim radom i kartiranjem pretežito za potrebe užih specijaliziranih istraživanja.
- Zbirka tematskih karata.
- Izlazak na teren, internet, dogovorom.

Javni sektor:

- Samostalno (izmjerom na terenu), vlastitim snagama i privatnim poznanstvima.
- Podaci koji se odnose na pravni dio u gruntovnici.
- Većinu podataka dobivamo vlastitim istraživanjem i istraživanjem vanjskih suradnika.
- Geodetski fakultet Zagreb.
- Od DGU nabavljamo podloge, a izvođač radova izrađuje podatke.

Privatni sektor:

- Osobna izmjera i iz arhiva prijateljskih tvrtki.
- Autorskim ugovaranjem.
- Google Maps, Google Earth.

I. Prostorni podaci koje koriste ispitanici i evidencije prostornih podataka

Koje prostorne podatke koristite?

Skupine PP:

za koje skupine PP postoji najveći interes,

postoji li više institucija koje vode evidencije o istim PP te

koliko je od tih evidencija službenih.

1. veliki broj raznih evidencija PP, svega nekoliko službenih – Dupliciranje (!)

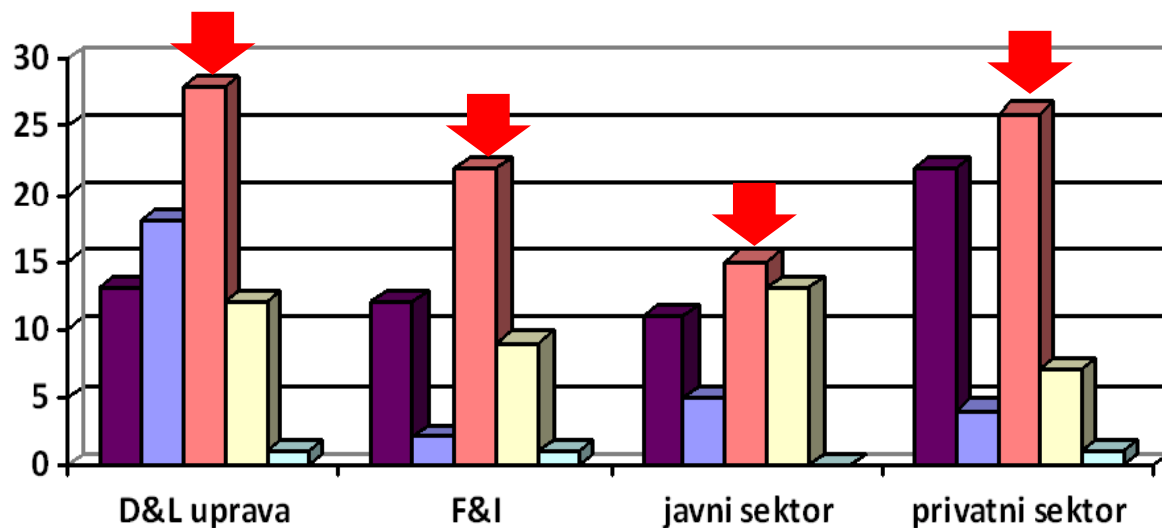
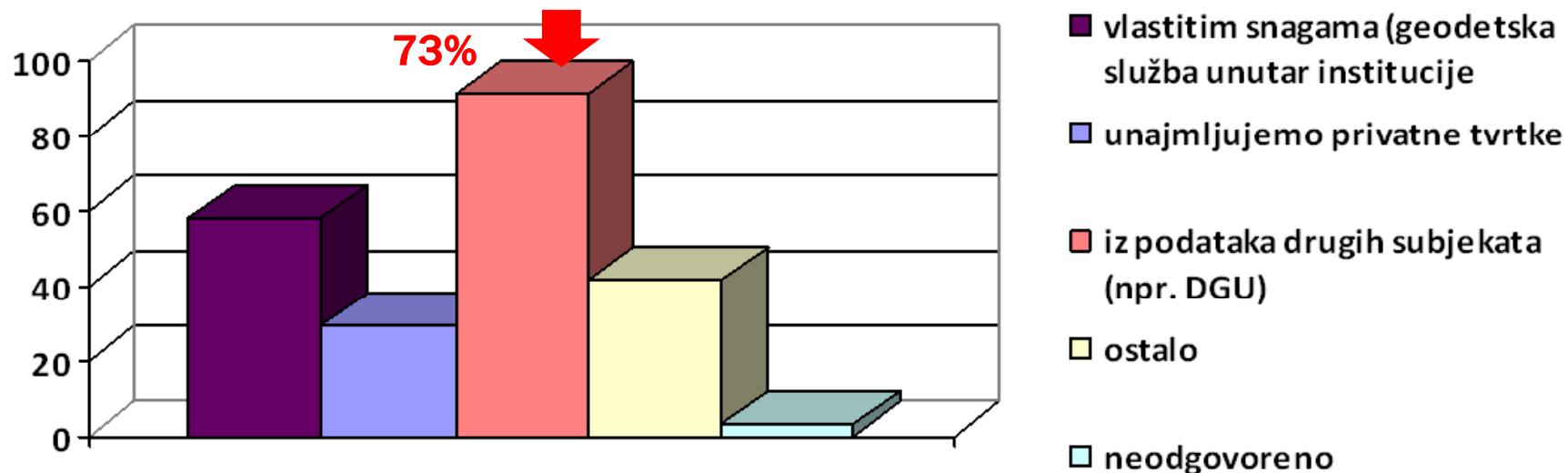
2. za pojedine PP ne postoje službene evidencije - potreba postojanja neslužbenih evidencija (!)

Tablica 2. Korišteni prostorni podaci i evidencije prostornih podataka

Skupina prostornih podataka	Opis	Vodimo evidenciju		Koristimo u svom radu
		službeni		
stalne geodetske točke	mreža položajnih točaka	1	21	72
	mreža visinskih točaka	1	11	62
građevine	stambeni objekti	1	15	73
	gospodarski objekti	1	17	73
	kulturno-povijesni objekti	2	15	66
	objekti posebne namjene	?	19	61
vodovi	električna energija	2	8	52
	toplovod	1	5	35
	naftovod	1	3	40
	vodovod	1	8	47
	telekomunikacije	1	9	48
promet	cestovni promet	2	19	76
	željeznički promet	2	14	68
	zračni promet	1	9	40
vegetacija i vrste zemljišta	plodno zemljište	3	7	52
	nepodno zemljište	2	8	51
	izgrađene površine	1	11	66
	površine intenzivne gosp. djelatnosti	?	10	55
	površine posebne namjene	?	15	57
vode	kopnene vode	2	13	71
	more	2	7	57
reljef	digitalni model reljefa	/	11	58
	pojedinačne visinske točke	1	10	63
granice	administrativna podjela	1	17	87
	teritorijalna podjela	1	17	81
toponimi	imena naselja	2	17	89
	imena geografskih cjelina	1	12	68
	imena oblika reljefa zemljišta	1	12	57
	imena za vode kopna i more	2	14	67
	imena otoka, hridi i grebena	2	11	51
	oznake prometnica	2	14	66
ostali podaci	* abecedni popis je u nastavku		47	68

I. Prostorni podaci koje koriste ispitanici i evidencije prostornih podataka

Kako pribavljate potrebne podatke o kojima vodite evidenciju?

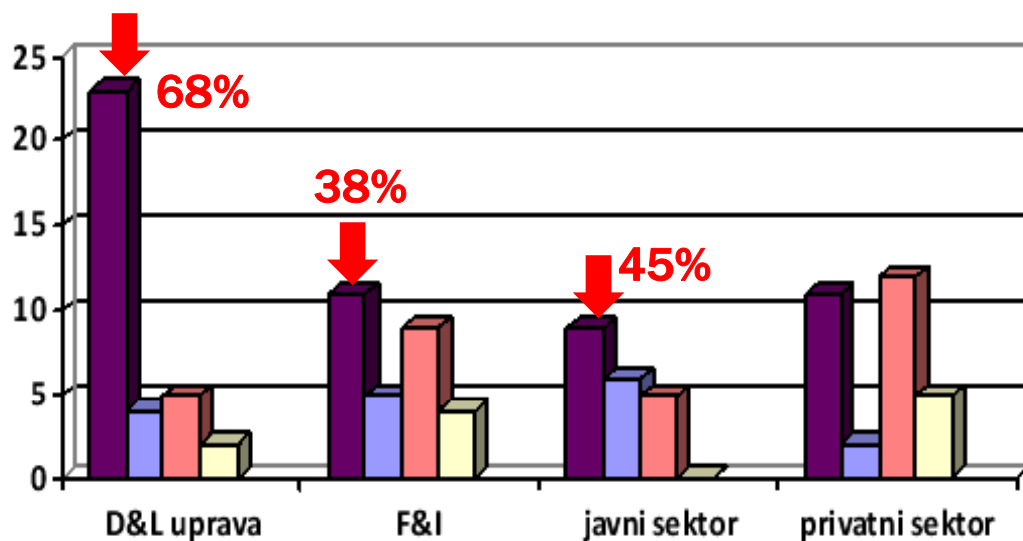
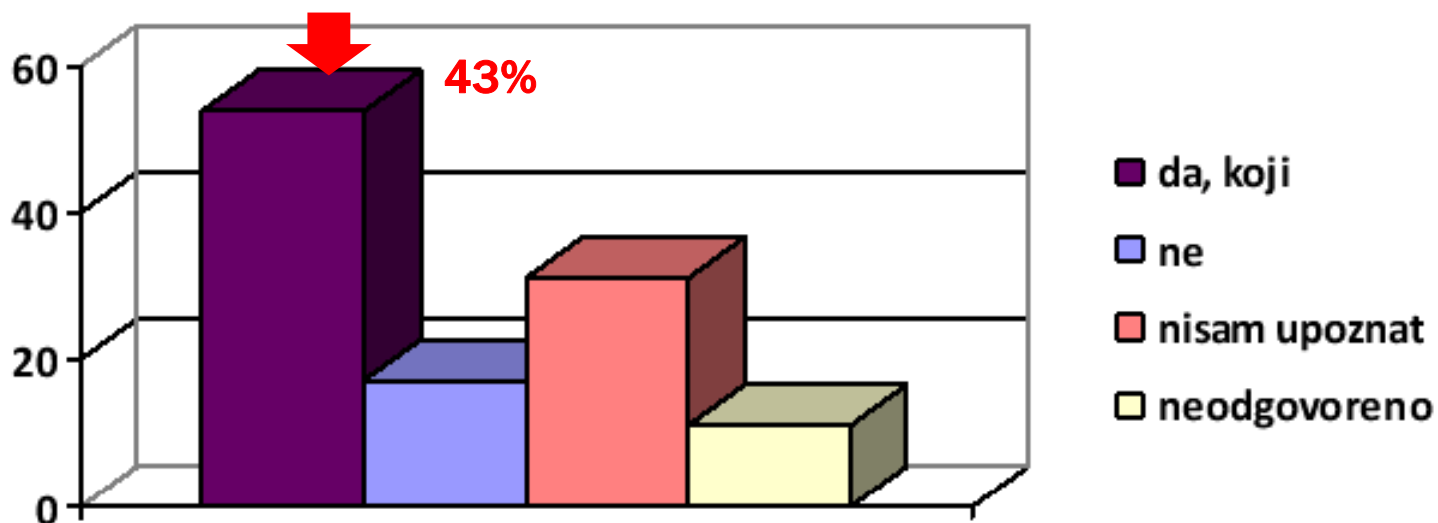

Najčešće korišteni podaci:
DGU-a, HHI-a, D&L uprave,
uprave za zaštitu prirode,
DZS, HEP, HŽ, HAC, INA,
Google Eartha i dr.

**Koriste se više podaci
drugih subjekata, nego
vlastiti!**

I. Prostorni podaci koje koriste ispitanici i evidencije prostornih podataka

Postoje li (prema Vašim saznanjima) još neki subjekti koji vode evidenciju o istim podacima o kojima vodite i Vi?

Višestruke evidencije

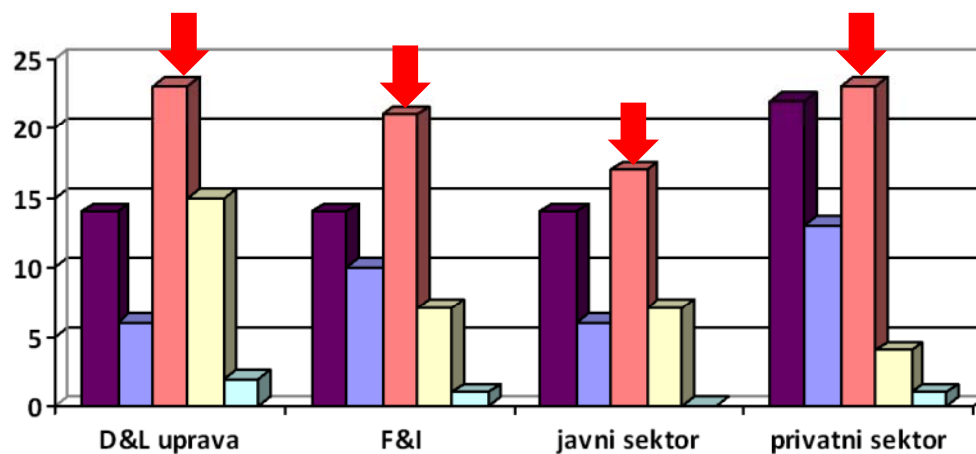
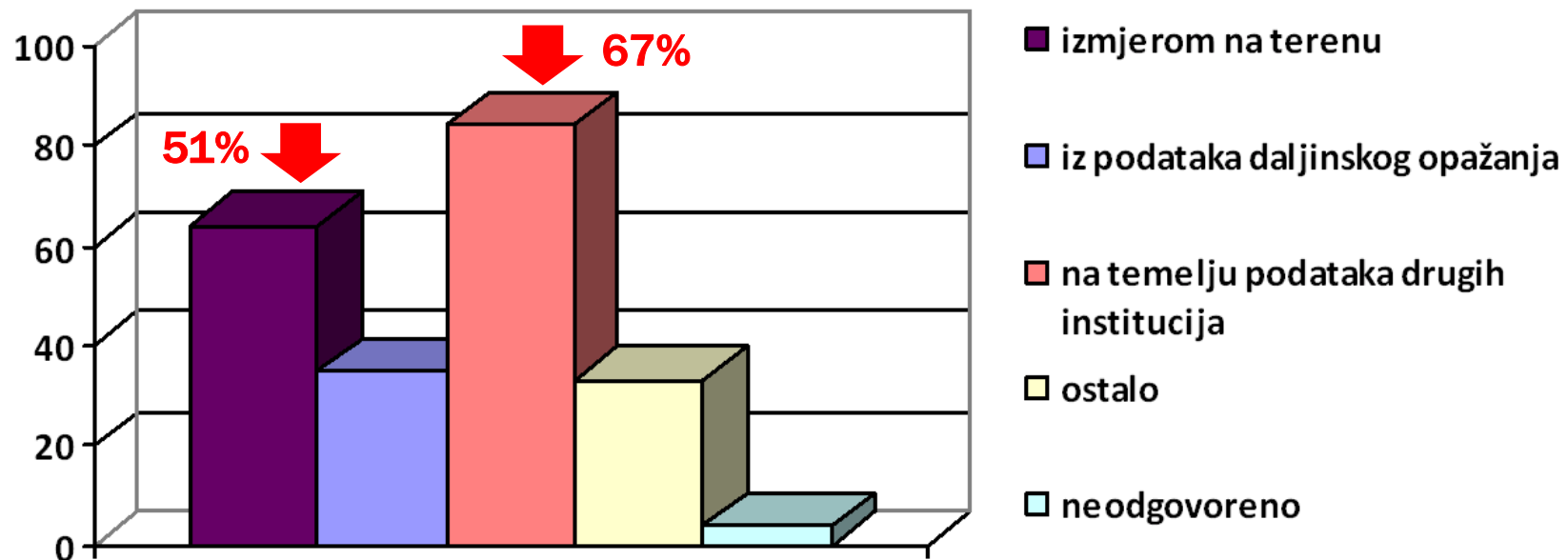
- konfuzija i nepovjerenje prema točnosti podatka
- dodatni radovi u ispitivanju pouzdanosti podataka

Uzrok:

- nekoordiniranost institucija
- nepostojanje modela razmjene

II. Obnavljanje (ažuriranje) prostornih podataka

Na koji način provodite ažuriranje vlastitih podataka?

Službene institucije (DGU i dr.).

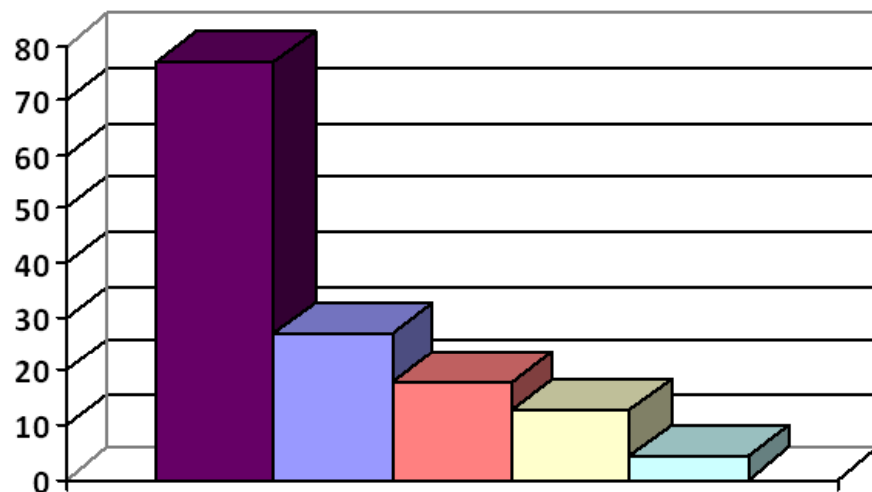
Prikupljanje podataka od suradnika.

Google Earth i drugi izvori dostupni na internetu.

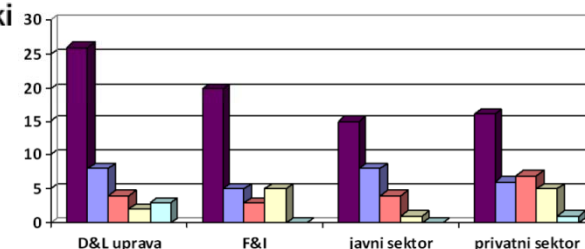
Na temelju osobnih saznanja.

III. Pristup prostornim podacima i naknade

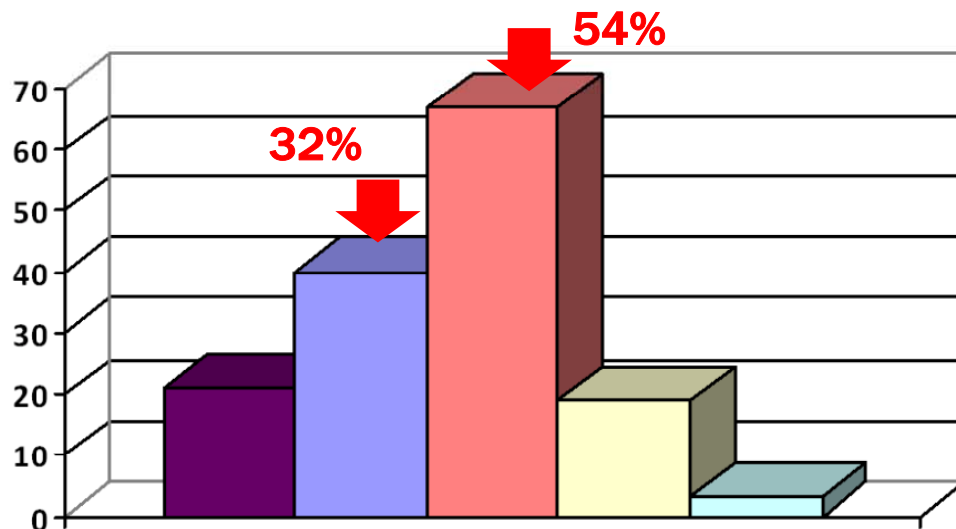
Za koje podatke smatrate da su najdostupniji (bez obzira na visinu naknade)?

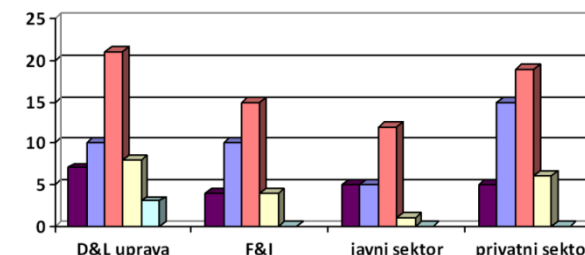
- podaci državnih institucija
- podaci javnih ustanova
- podaci privatnih tvrtki
- ostalo
- neodgovoreno

Kako procjenjujete dostupnost drugih, Vama potrebnih podataka?

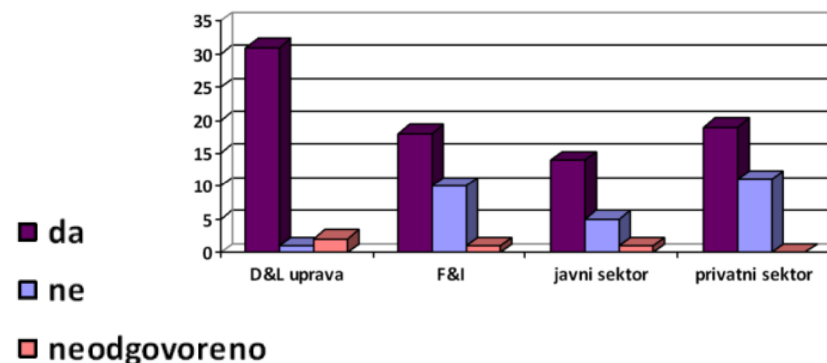
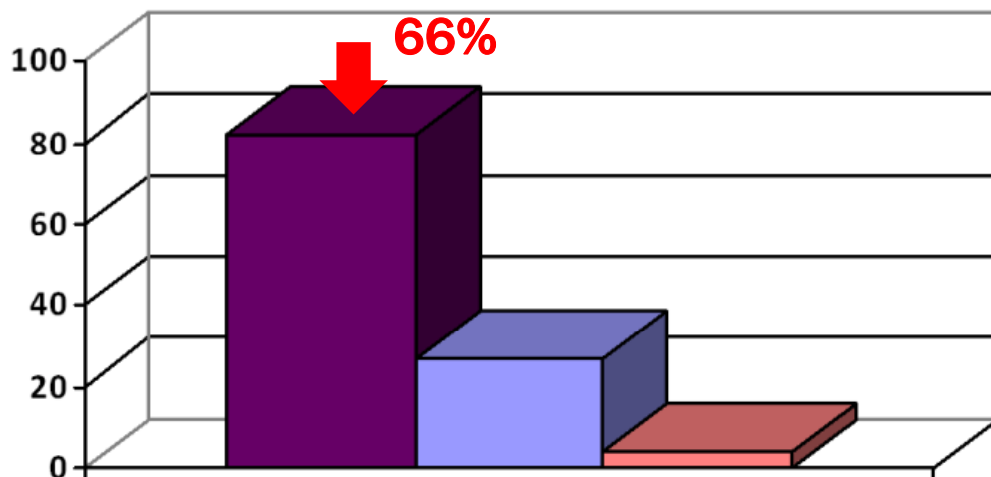

- dostupni su u cijelosti
- ponekad nije jasna procedura nabavke
- ponekad imam problema s nabavkom podataka
- ostalo
- neodgovoreno

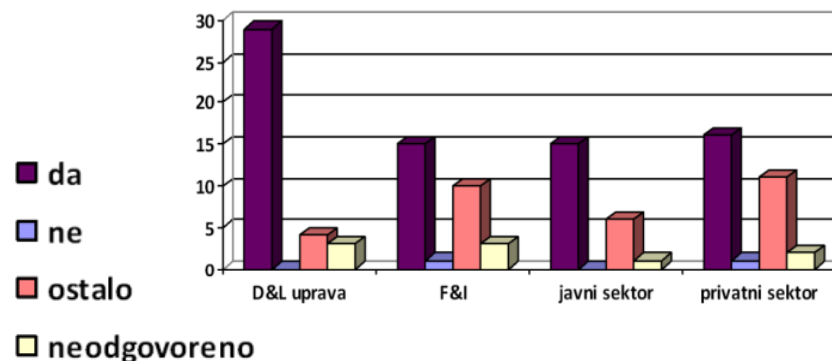
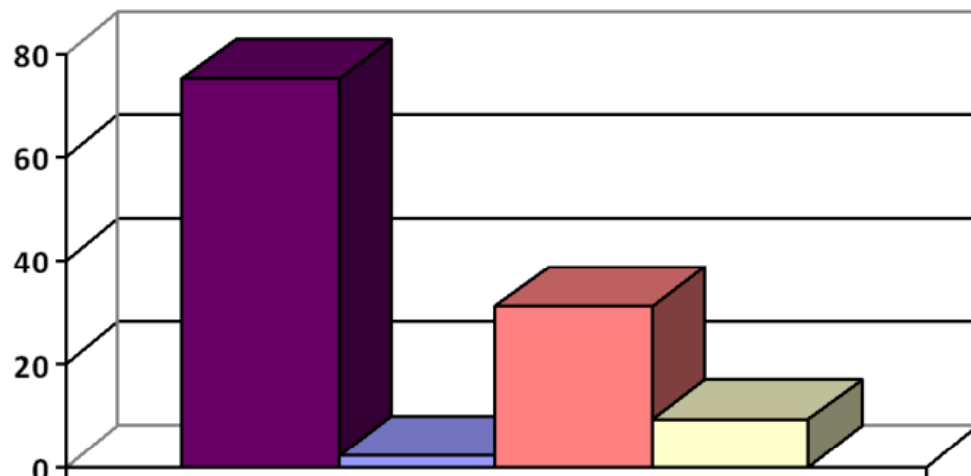

IV. Koncept NIPP-a i zainteresiranost za razmjenu PP

Jeste li upoznati s konceptom Nacionalne infrastrukture prostornih podataka (NIPP)?

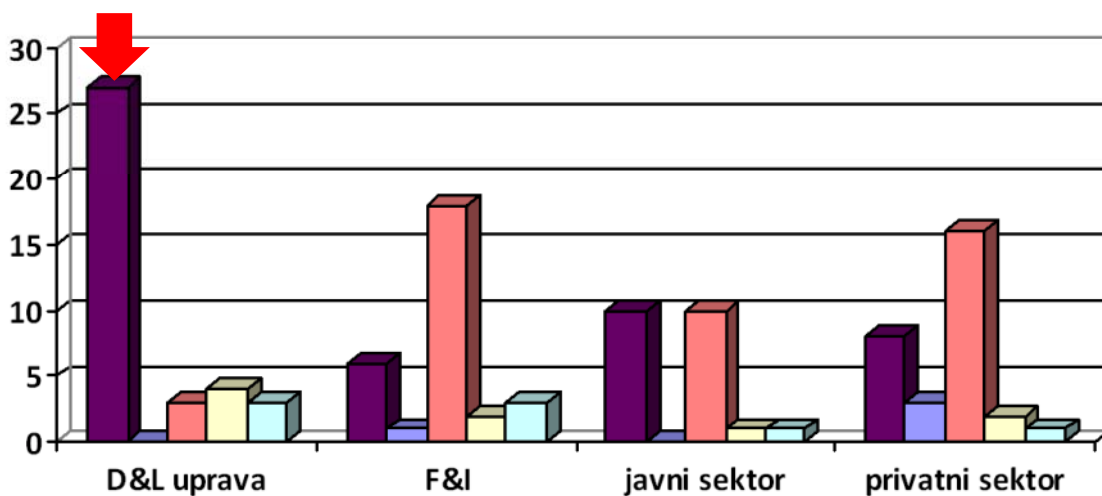
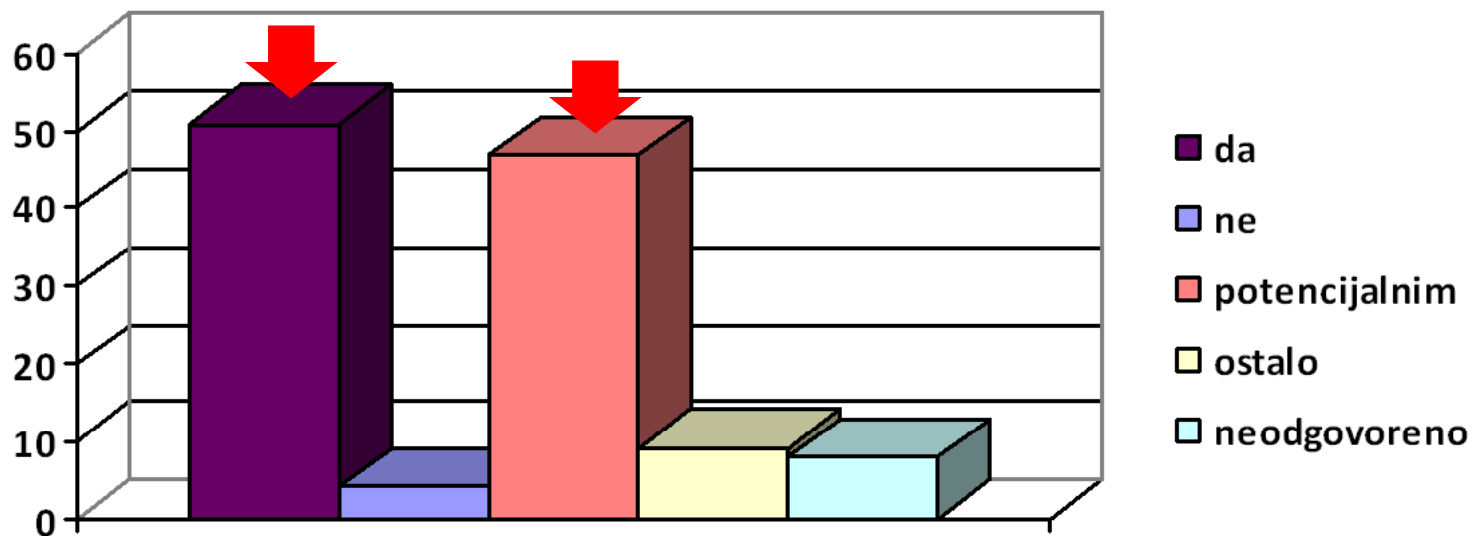
Smatrate li da je koncept NIPP-a prihvatljiv za Vašu instituciju?

☺ "Conditio sine qua non" budućeg rada i održavanja prostornih podataka u RH!"

☹ nisu jasna sva prava i obveze subjekata (intelektualno vlasništvo!)

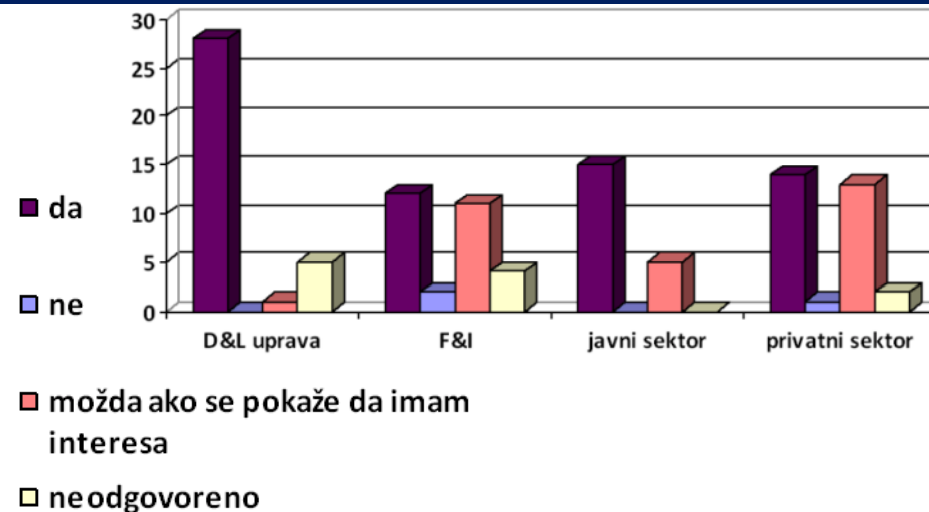
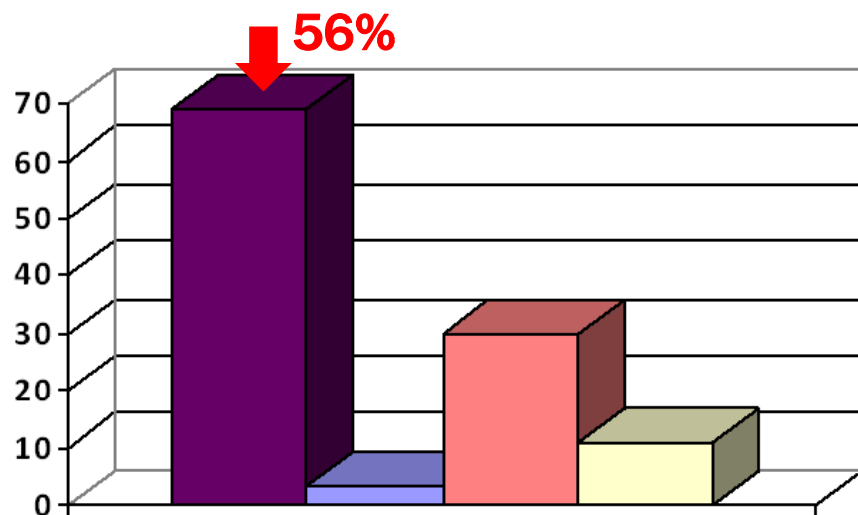
Smatrate li se subjektom NIPP-a?

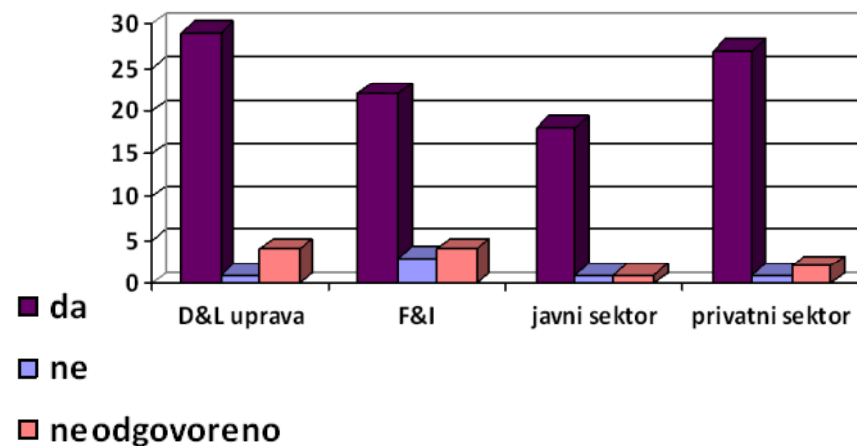
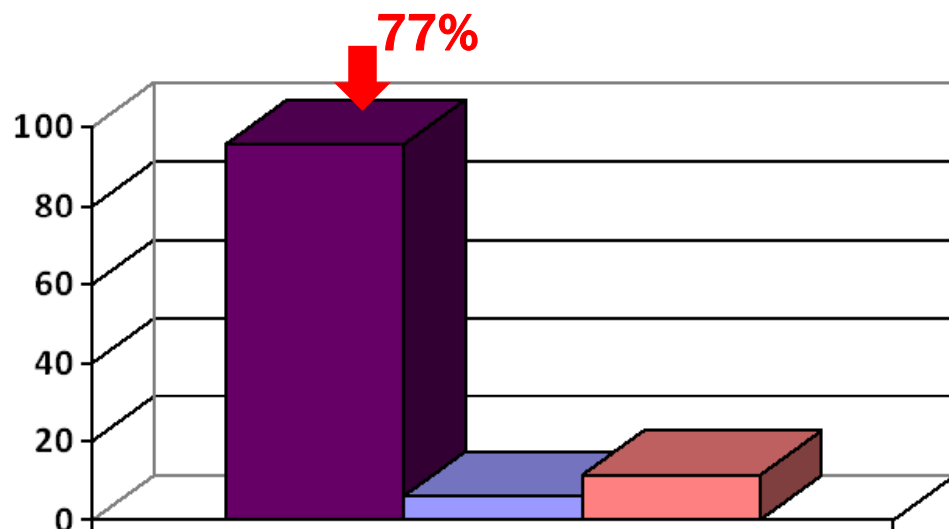
Prema Zakonu smo obvezni
sudionici NIPP-a

Nažalost, nisam uključen u rad
niti jedne RS.

Jeste li spremni uključiti se u NIPP i razmjenjivati podatke s drugim subjektima?

Smatrate li korisnim osnivanje foruma u kojem vlastite podatke dajete u zamjenu za druge?

Trenutna situacija u Republici Hrvatskoj

Nacionalni servisi prostornih podataka nisu u funkciji.

Uz službene evidencije PP - postoje dodatne višestruke evidencije

- **konfuzija i nepovjerenje prema točnosti podatka**
- **dodatni radovi i nepotrebni troškovi u ispitivanju pouzdanosti podataka**

Nekoordiniranost institucija, nepostojanje modela distribucije PP

Znanja o postojanju, uporabi i mogućnostima razmjene podataka vrlo su ograničena.

- **problem s nabavom podataka**
- **nejasna procedura nabave ponekad nije jasna**
- **neinformiranost o postojanju pojedinih podataka.**

Potreba – postojanja jedinstvenog mjesta (NGP) - informacije o subjektima koji vode službene evidencije određenih PP

3. Diskusija i preporuke

- 1. pravni okvir i mogućnosti poboljšanja**
- 2. organizacijski okvir i preporuke za poboljšanje**
- 3. poboljšanje identifikacije nastalih promjena svrhu održavanja DTK25**
- 4. preporuke za izgradnju NIPP-a u RH**

Pravni okvir i mogućnosti poboljšanja

1. Zakonska regulativa vezana uz načine prikupljanja, razmjene i ažuriranja PP u ovom je trenutku dostatna.

Nakon pristupanja EU, morat će izmijeniti radi potpunog usklađivanja sa zakonodavnim okvirom EU

2. Korisnici nisu upoznati sa pravnom regulativom

😊 uspostavom Nacionalnoga geoportala - formirati centralno mjesto kompletne zakonske regulative

Organizacijski okvir i preporuke za poboljšanje (1/2)

- 1. Suradnja institucija**
- 2. Razmjena podataka**

1. Suradnja institucija

- neinformiranost o postojećim podacima
- poteškoće u razmjeni podataka
- dupliciranje vođenja evidencija

☺ tražiti u okviru NIPP-a → koordinacija jedan od ključnih ciljeva

2. Razmjena podataka

79 % koristi podatke drugih subjekata

67 % vlastite podatke ažurira na temelju drugih podataka

- količina PP zadovoljavajuća
- potreba i zainteresiranost za korištenjem podataka drugih subjekata izuzetno velika
- razmjena PP u interesu svih subjekata

35 % - ima problema s nabavkom PP

59 % - nije jasna procedura nabavke

☺ definiranje modela razmjene podataka i koordinacije između institucija koji mora biti jasno određen

Promocija važnosti prostornih podataka

1. prema korisnicima PP

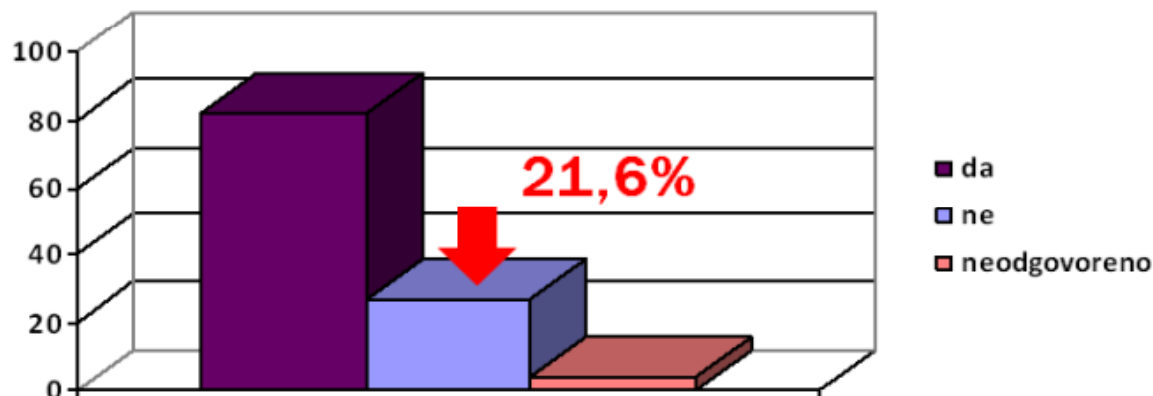
- orijentiranosti prema korisnicima
- hijerarhija: lokalna razina → nacionalna razina

2. prema institucijama koje vode pojedine evidencije

- važnost postojećih evidencija i registara

Promocija koncepta NIPP-a

Jeste li upoznati s konceptom NIPP-a?

4. Zaključak

1. Subjekti NIPP-a nisu dovoljno upoznati s konceptom NIPP-a i svojom obvezom, potvrđena je.

- 21,6% nije upoznato s konceptom NIPP-a
- promocija važnosti PP i NIPP-a

2. Pravna procedura nije zadovoljavajuća i kao takva ne omogućuje razvoj NIPP-a – djelomično je odbačena.

- u budućnosti - usklađivanje sa zakonodavstvom EU
- nije dovoljno u primjeni
- šira korisnička zajednica nije upoznata

3. Modeli distribucije podataka nisu dovoljno jasni i prihvaćeni – potvrđena je.

- problemi s nabavkom podataka
- nejasna procedura nabavke
- loša kvaliteta i starost dostupnih podataka
- neinformiranost o postojanju pojedinih podataka

Hvala na pažnji

Vesna Poslončec-Petrić, Geodetski fakultet
e-pošta: vesna.posloncec@geof.hr